

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **V.P.**, narozený dne ..., státní příslušnost Ukrajina, t. č. pobytem
v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna
zastoupený ustanoveným zástupcem JUDr. Ing. Jakubem Backou,
advokátem
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2018, č. j. OAM-101/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci advokátu JUDr. Ing. Jakubu Backovi se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 17. 9. 2018.
2. V podané žalobě žalobce předně namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Uvedl, že předmětné vyhodnocení žalovaného o použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v § 47 zákona o azylu je zcela nedostatečné, zavádějící a zjevně nesprávné. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: *„Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“* Tento princip se poté podle žalobce promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle nějž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie.
3. Žalobce poukazoval na to, že žalovaná této své povinnosti nedostála a nijak se nezabývala specifickými okolnostmi žalobcova případu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaná především nesprávně vyhodnotila to, že doba, po níž žalobce nelegálně pobýval na území České republiky po uplynutí vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, byla naprosto zanedbatelnou dobou (3 dny) a *a priori* nelze vyloučit, že k nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění došlo z jeho strany skutečně spíše v souvislosti se ztrátou cestovního dokladu a jisté ležérnosti při následném řešení dalších záležitostí spojených s pobytem na území České republiky. Přesto žalobce uvádí, že z jeho nelegálního jednání nelze činit natolik zásadní závěry, na jejichž základě by nebylo možné uvažovat o využití zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu.
5. Žalobce rovněž poukazuje na to, že i přes to, že jeho jednání lze interpretovat jako snahu o využití azylového řízení pro setrvání na území České republiky i po uplynutí doby vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze se stejnou pravděpodobností dospět k závěru, že stěžovatel nehodlá spolupracovat při správním řízení a hodlá na území České republiky setrvat za každou cenu, tedy i nelegálně. Na základě výše uvedeného se žalobce domnívá, že není nutné i nadále setrvávat v zařízení pro zajištění cizinců, jelikož jakékoliv nerespektování povinností vyplývajících žalobci z jeho postavení žadatele o mezinárodní ochranu

by jeho postavení pouze ztížilo a neexistuje tak rozumný důvod domnívat se, že by žalobce své povinnosti neplnil.

6. Žalovaná tak dospěla k nesprávným závěrům o spolehlivosti žalobce, neboť nezohlednila specifické okolnosti jeho nelegálního pobytu na území České republiky, především tedy krátkou dobu, po kterou žalobce pobýval na území České republiky po uplynutí doby k vycestování určené rozhodnutím o správním vyhoštění, jakož i důvody, kterými zdůvodnil to, že na území České republiky takto setrval. S ohledem na výše rozvedené vady pak napadené Rozhodnutí nemůže obstát.
7. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Současně žádá právní zástupce přiznání odměny za ustanovení zástupcem žalovaného.
8. Ve **vyjádření k podané žalobě** žalovaná uvedla, že z informací poskytnutých žalované příslušnými složkami Policie ČR dle § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistila, že výše jmenovaný byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „OPKPE Praha“) č. j. KRPA-197274-18/ČJ-2018-000022 ze dne 28. 05. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že jmenovaný byl dne 27. 05. 2018 kontrolován v OD Kaufland na adrese Votčářova 8, Praha 8, nepředložil žádný doklad totožnosti a poté, co byl ztotožněn, bylo zjištěno, že pobývá na území ČR neoprávněně a je také ode dne 24. 4. 2018 veden v evidenci nežádoucích osob, jelikož mu bylo rozhodnutím OPKPE Praha č. j. KRPA-134839-18/ČJ-2018-000022 ze dne 11. 4. 2018 uloženo správní vyhoštění na dobu dvou let a stanovena lhůta k vycestování v délce 30 dnů. Jmenovaný ale z ČR v této lhůtě nevycestoval a nadále v ČR neoprávněně pobýval, byl proto dne 28. 5. 2018 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude dále mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Z výše uvedených důvodů proto správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Správní orgán připomíná, že: *„V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelí brozí vyhoštění, existuje vyvrátitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.“* (z rozsudku NSS v Brně, č. j. 5 Azs 24/2008 ze dne 15. 8. 2008). Správní orgán dále v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince na základě ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
9. K námitce týkající se toho, že žalovaná dostatečně nezvážila alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, žalovaná uvedla, že se s danými skutečnostmi plně vypořádala ve svém rozhodnutí, kde mimo jiné uvedla, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu

nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčilo jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu zákonem uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání (v podrobnostech žalovaná odkázala na strany 3 a 4 napadeného rozhodnutí o zajištění).

10. Pro řízení o žalobě odkazovala žalovaná na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaná měla za to, že postupovala v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledávala žalovaná jako nedůvodné. Na základě okolností celého případu byla žalovaná toho názoru, že nejednala v rozporu ani s doporučením UNHCR o zajištění, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod či s existující judikaturou správních soudů.
11. Žalovaná žádala, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
12. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
13. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
14. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
15. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.
17. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
18. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
19. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: „*Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění*“.

konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...) Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...). Onen základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.

20. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
21. V projednávané věci žalovaná postupovala podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistila proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění je reakcí na shora uvedený čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013.
22. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že nerespektoval jemu uložené správní vyhoštění. Pohyboval se na území ČR, bez toho aniž by k tomu byl oprávněn na základě víza nebo uděleného pobytového oprávnění. Navíc si je dle svých slov neoprávněného pobytu na území ČR vědom. Jako důvod jeho setrvání na území ČR po uplynutí lhůty k vycestování uvedl, že z důvodu ztráty svého výjezdního víza dne 13. 4. 2018 společně s cestovním dokladem, nemohl vycestovat. Tuto ztrátu však žalobce nikde nenahlásil ani nepodnikl žádné kroky k vyřešení této situace.

23. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal teprve tehdy, když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
24. Ze shora uvedených důvodů by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že nerespektoval právní řád ČR, když v prvním případě nenahlásil ztrátu cestovního dokladu, ač je k tomu dle zákona č. 326/1999 Sb. povinen a dále nepodnikl žádné kroky k odstranění této překážky ke splnění uložené povinnosti vycestovat. Takové počínání vzhledem k dané situaci v jaké se žalobce nacházel v uvedené době, lze označit jako účelové. K tíži žalobce lze také uvést, že od ztráty cestovního dokladu a následného zajištění žalobce uběhla doba delší než jeden měsíc, tudíž měl žalobce dostatek času tento problém alespoň začít řešit, žalobce byl však po celou dobu nečinný. V případě druhém pobýval žalobce na území ČR i v době, kdy k takovému pobytu nedisponoval žádným oprávněním a tato situace mu byla známa. Přestože žalobce argumentuje pouze velmi krátkou dobou nelegálního pobytu (3 dny), nelze k takovému tvrzení přihlížet, jelikož k porušení právních předpisů dochází již prvním dnem nelegálního pobytu, tedy délka nelegálního pobytu není v tomto případě nijak relevantní. Výše uvedené tak poukazuje se vši pravděpodobností na zcela účelové jednání žalobce spočívající v následném podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců z důvodu, že mu bylo uloženo správní vyhoštění. A dále nerespektoval mu již jednou poskytnutou možnost, aby si ve vymezeném čase zařídil veškeré své záležitosti a odjel do země svého původu. On namísto toho setrval na území ČR. Proto není uvěřitelné jeho tvrzení o tom, že když by správní orgán přistoupil k mírnějším opatřením, než je jeho zajištění, že by žalobce skutečně vycestoval poté, co by si své záležitosti obstaral a dále se neschovával na území ČR.
25. Soud dále k výše uvedené námitce uvádí, že správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (str. 3-4 napadeného rozhodnutí). Žalovaná se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádala s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR, ale také jednal zcela účelově. Žalovaná byla přesvědčena, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v detenčním zařízení pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, a zároveň proto shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Žalovaná se vypořádala s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Příklad žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, porušil zákaz vstupu na území členských států EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.

26. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“
27. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 30. července 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně